

Júu^ e too~ fí' ni~ ji` quiá'~ Paa~ e catíing~ dsea` seeng` fí' **GALACIA**

¹ Jnea~ Paa~ líin'n jaang` dsea` apóo^ i óo` ta~ quiá'~ Dsea` Jmáang~, dsu' o' dsea` jmigüí^ i ca'l'náang~ jnea~ o'gui dsea` jmigüí^ i casíing` jnea~ e nijmee~ e ta~ la, dsaco' Dsea` Jmáang~ 'ñia'bre coo'~gui Tiquí'ii' Fidiée~, íbing` i cajmée` lajo, jo Tiquí'ii' Fidiée~, íb` cajo cajmearer` e cají'tu Jóor` Dsea` Jmáang~ mi~ cang` e cajúiñ~. ² Jo jnea~, coliíng~ coo'~ jaléng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i caguiuaang~gui i taang~ coo'~ jnea~ fí la, guiéeng`naa' júu^ guicoo'~ quií~na' jaléng` 'ná', dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i neáang` fí li~ se' Galacia. ³ Jo nimíí`i Tiquí'naa' Fidiée~ coo'~gui Fí'naa' Dsea` Jmáang~ e ni'fr` güea^ quiá'r` jee~ 'ná' jogui e nicuó'r` 'ná' e seeng`na' juguiú~ júu^ røø'. ⁴ Jo Dsea` Jmáam`bing` i cacuóøng` 'ñia' e cajúiñ~ fí dse` crúu^ uíi`~ dsee` quií~naa' e laco' ja` nisíng` yee~naa' fí ga` coo'~ jalé` e 'li`~ e sea` fí jmigüí~ la, co' lajobj cali'iing` Tiquí'ii' Fidiée~ e cajmearer`. ⁵ ¡Majmifém'baa're lata~! Jo lajob 'né~ lí`.

Ja` sea` e jié'gui júu^ laco' e júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~

⁶ Jo eáam` dsigá` dsii~ e lajmínab` catiúung` 'ná' Fidiée~ e ja` mí` ngóó` eáang` e cajáang`~ yaang`na` fí jaguór`, co' dsea` dobing` i caguíng` 'ná' uíi`~ e eáang` guiúng` Dsea` Jmáang~ coo'~ 'ná'; jo dsu' lana, 'ná' ninaang`na` e já`~ líing`na` júu^ e jié'gui

laco'gui júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^ e quiá'^ jial laang` dsea` jee^ dsee^ quiá'r^ . ⁷ Dsa' dseáng'^ e já'^ e ja` sea` e jié"gui júu^, co' dseáng'^ lajíi'^ júu^ quiá'^ Dsea` Jmáam^ ba' sea` . Dsa' lajíi'^ e líi^ e seeng` dsea` i jmicaang^ quií^ na' jogui iiñ^ nijmisíiñ^ júu^ quiá'^ jial laang` dsea` jee^ dsee^ quiá'r^ . ⁸ Dsa' song seeng` dsea` i jmoo` lajo, ja` e líi^ fa' jneab^ osi jaang^ ángel i líing^ guotíi^ Fidiée^ i jáá' fí^ yá'^ jmigüi^ i guia' júu^ e jié"gui laco' júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^ e nicaguiá^ naa' jee^ 'ná', jo jnea^ fá'^ a, güiguiém^ Fidiée^ fí^ lí^ 'lí'^ i dsea` í lata~ . ⁹ Jogui fíi^ týu^ 'ná' calé^ catú^ lajíi'^ e nicafíi^ 'ná' do: Lí'^ doñí^ ii^ dsea` i guia' júu^ e sisíing^ gui laco' e júu^ e nicalíing^ 'ná' do quiá'^ jial laang` dsea` jee^ dsee^ quiá'r^ , jo güi'naang^ i dsea` í quiá'^ Fidiée^ lata~ .

¹⁰ Jo e já'^, ja` jmoo` jnea^ jíi'^ e jmi'iáang` dsíi^ dsea` jmigüi^, co' dseáng'^ lajíi'^ e jmi'iáang` dsíi^ Fidiée^ ba' jmoo'o. Dsa'co' faco' jnea^ iin^ n e lico' niliseen^ guia'^ coo'^ jíi'^ dsea` jmigüi^, joba' ja` líin^ n jaang` dsea` ijmoo` lajíi'^ e iing^ Dsea` Jmáang^ jóng.

Jial mi^ ca'uíng^ Paa^ dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^

¹¹ Joba' iin^ n e ñí^ ba', dsea` rú^ naa' dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^, e lajíi'^ e júu^ e guia` jnea^ quiá'^ jial laang` dsea` jee^ dsee^ quiá'r^, dsu' e júu^ jo ja` líi^ laco' la í dsíi^ mogui^ dsea` jmigüi^ . ¹² Jogui ja` calíing^ jnea^ o'gui calitín^ n quiá'^ lí'^ doñí^ ii^ dsea` jmigüi^ cajo, co' dseáng'^ lajíi'^ Dsea` Jmáam^ bing^ cacuø^ jnea^ e calicuí^ i e júu^ jo.

¹³ Jo nicanúub^ 'ná' e ie^ lamí^ jéeng^ gui do, lajee^ ná'^ gui e nilicuín^ n Dsea` Jmáang^, cajmé^ baa úung^ e cajmitii^ røø^ lajíi'^ e tíing^ dsea` áang^ quié^ e

dsea` Israel. Jogui eáam` ga` cajmeáan`n jaléng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` co` cartí` cajmé`e úung` e nijúum` jaléng` i` dsea` i`. ¹⁴ Jo ie` jo, jee` jaléng` dsea` rún`n dsea` Israel i` conrøøng`ji`a cōo`~ jnea~, lajíi`~ jnea`bing` i` jmiti`gui røø` jalé` e qui`~ tñing` dsea` góo`o dsea` Israel e jmóor`, jogui cuøø`øre bñ` e laco` nijsmitir` laco` si`í` e jo. ¹⁵ Dsa' Fidiée` caguín` jnea` e ni`uín`n dsea` quiá'r` latí` jíi`~ ie` ná`~ gui` niliseem`baa, jogui co` eáam`' neáaiñ` jnea` joba` cató'r` jnea` e njmee`e ta` quiá'r`. Jo mi` catí` i` e iing` ¹⁶ Fidiée` e niliñii` e Jesús líng` Jóor`, joba` calicuín`nre e laco` jnea` niguiaa` e júu` quiá`~ jial láaiñ` dsea` jee` jalé` dsee` quiá'r`, jo njmee`e e jo jee` jaléng` dsea` i` ja` líng` dsea` Israel. Dsa` ie` jo ja` cangó`o fa` e cangojming`í`i dsea` jiéng` quiá`~ e júu` jo, ¹⁷ o`gui ngó`o fí` Jerusalén ladsifí` cajo e ngosiin`n e júu` do cōo`~ jaléng` dsea` i` líng` dsea` apóo` quiá`~ Dsea` Jmáang` lajee` ná`~ gui` e niliñ`n lajo` cajo. Dsa` ja` cajmé`e lajo` co` dsifí` ladob cangó`o fí` Arabia fí` lí` ja`'ga` lí` dsea` seeng`, jo mi` cangf` jo, caquím`túu` fí` Damasco.

¹⁸ Jo mi` cangf` 'ní` jíi` e calicuín`n Dsea` Jmáang`, joguiba` cangó`o fí` Jerusalén e cangojmicuín`n Tú` Simón, jo cōo`~ íb` cataan`n jíi`~ gui`ñiá` jmíi`~. ¹⁹ Jo fí` jo, lajíi`~ Tiáa` i` rún` Fí`naa` Dsea` Jmáam`bing` camán`n, jo ja` camán`n dsea` apóo` quiá`~ Dsea` Jmáang` i` jiéng`gui. ²⁰ Jogui dseáang`-nítab` dsii` fí` quini` Fidiée` e jalé` e jmo'o` la dseáang`-e jáb`~, co` ja` fá`-a júu` ta` júu`~.

²¹ Jo mi` cangf` e táan`n fí` Jerusalén, joguiba` cangó`o fí` lí` se` Siria cōo`~gui fí` lí` se` Cilicia. ²² Dsa` ie` jo, jaléng` dsea` quiá`~ Dsea` Jmáang` i`

neáang' fí' lí~ se" Judea ja` mí' cuíñ` jnea~ dseáng'~ quinii~ lana. ²³ Jo lico! núu` í dsea` do e fé~ dsea` jiéng" lala uii~ quié~e: "I dseaññ" í jmáng" jneaa~aa' ga` ie~ lami~ jéeng'gui do, lana ningir' guiar' júu~ quiá!~ Dsea` Jmáang~ røøb` laco! jíi!~ júu~ e já!~ lí~ jneaa~aa' do, jo ie~ lami~ jéeng'gui do cartí~ jngam'bre jaléng" dsea` i já!~ líing` júu~ jo, co` lami~ iiñ~ dseáng'~ ni'líim~ e júu~ do conguia'." ²⁴ Joba' í dsea` í jmiféiñ" Fidiée~ uíi!~ e nicalisíim~ jnea~.

2

Mi~ ca'íng" dsea` apóo^ quiá!~ Dsea` Jmáang~ i caguaang~gui do júu~quiá!~ Paa~

¹ Jo mí~ cangf` guiquiú~ jiing` lajo, cangób` túu fí` Jerusalén coliing` cóo!~ jaang` dsea` rú`naa` dsea` quiá!~ Dsea` Jmáang~ í sii` Bernabé, jo jeem`bíi jaang`gui dsea` rú`naa` í sii` Tito cajo. ² Dsú` cangó`baa fí` jo, co` lajobj júu~ cajmea` Fidiée` jnea~. Jo mí~ caguié~e fí` Jerusalén, caseáng`naa` fí` coo` lí~ ja`'ga" lí` dsea` jøø` cóo!~ coo` tú` muiing`~ dsea` i si`neaang` i teáang` nifi` quiá!~ dsea` quiá!~ Dsea` Jmáang~ fí` do, jo lajee` jo caffí`ire lajíi!~ júu~ e guiaa~ jee~ jaléng" dsea` í ja` líing` dsea` Israel e quiá!~ jial laang` dsea` jee~ dsee` quiá'r~. Dsú` cajmé~e lajo, co` ja` iin~n e ja` ni'íng` í dsea` teáang` nifi` do jalé!~ ta~ e nicajmé~e, co` song lajo, joba` ja` ni'íng` jaléng" dsea` caguaang~gui e ta~ e nicajmé~e do jóng. ³ Dsú` jalém` dsea` í quié` nifi` quiá!~ dsea` quiá!~ Dsea` Jmáang~ fí` Jerusalén røøb` casíiñ` cóo!~ jnea~, jo ja` cajmér` laguidseaang` e ni'íng` Tito e li~ fí` ngúu` táaiñ` lí` laco` qui!~ tñing` dsea` Israel e jmóor, co` dsea`

griegob liiñ' do jo ja` líiñ' dsea` Israel. ⁴ Dsu' e já'-, i liing` dsea` i jmicaang` e líiñ' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang` calí'iñ` fa' Tito niíñ` e li` ff' ngúú táaiñ` do lí` laco` litíng` dsea` Israel. Jo i dsea` do cangotáaiñ` jee` jnea` e laco` cár` cuente jial guíá` see` naa` la'eáang` e cajáang` yee` naa` ff' jaguó` Dsea` Jmáang` , co` i dsea` do iñ` fa` jnea` nisí` naa` røø` e dseáng` 'né` nijmitib` týu` e júu` quiá` ta` quiá` Moi` do e laco` ni`íng` dsee` quiá` naa! ⁵ Dsu' dseáng` ja` cajmití` naa` jíi` co` laco` iing` i dsea` i jmicaang` do e laco` ja` nilisíng` júu` quiá` Dsea` Jmáang` e guia` naa` jee` 'ná` quiá` jial laang` dsea` jee` dsee` quiá` r` , co` ii` naa` e ta` ó`na` e dseáng` jáb` e júu` jo, jo coo` jíi` e júu` job laang` dsea` jee` jalé` dsee` quiá` r` .

⁶ Jo lajaléng` dsea` i si`neaaang` e teáaiñ` nifi` quiá` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` ja` cajíñ` fa` e jnea` nijmisíñ`n lajíi` e júu` e guiaa` do. Dsu' ja` e lí` quié` jnea` ii` i dsea` í, co` røøb` lí`naa` lajalé`naa` ff` quini` Fidiée` . ⁷ Jo ja` cajmée` i dsea` do fa` cajmisíñ` lajíi` júu` e guiaa` do, co` calilí`bre e Fidiée`bing` cacuø` jnea` e ta` e jmoo`o la lana quiá` e guiaa` e júu` jo ff` quini` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel, jo lajobi Fidiée` cajo cacuø`bre Tú` Simón ta` guia` e júu` jo ff` quini` jaléng` dsea` i líng` dsea` Israel. ⁸ Jo calilí` i dsea` do e Fidiée`bing` ca'náang` Tú` Simón e nilíñ` dsea` apoo` quiá` Dsea` Jmáang` i guia` júu` quiá` dsea` do jee` jaléng` dsea` Israel, jo lajob cajo ca'náang` Fidiée` jnea` e nilíñ`n dsea` apoo` quiá` Dsea` Jmáang` e laco` niguiaa` e júu` jo jee` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel.

9 Jo Tiáa~ cóo'~gui Tú^ Simón jogui Juan i si'neaang` e líiñ dsea` teáang` niff` jee` jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` , íbing` i calilí` e Fidiée`bing` i cacuø` jnea~ e ta~ jo e iáang` dsír`. Jo laco` calita~ dsíi` i dsea` í e røøb` ta~ jmoo`naa` cóo'r~, co` røøb` júu` e guia`naa` do, joba` casá`-bre guóo`naa`, jnea~ cóo` Bernabé, jo catigua` júu` qui`naa` e jnea`- nidsijmó`naa` ta~ guia` júu` quiá`- Dsea` Jmáang` jee` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel, jogui i dsea` í nidsijmér` ta~ lajøb cajo jee` jaléng` dsea` i líng` dsea` Israel. **10** Jo jíi` laba` casí`-guir jnea`- e nijmiguiéng` dsi`naa` e jmícóo`naa` jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i tiñiing` i neáang` fí` Jerusalén, dsu` jnea`- jéem` nicajmi`úung`naa` e jmoo`naa` lajo.

Mi~ ca'gaang` Paa` quiá`- Tú^ Simón fí` Antioquía

11 Jo mi~ cangf` jo, cangó`o fí` Antioquía, jo lajee` job caguié` Tú^ Simón fí` jo, jo cajíim`baare dseáng`- fí` quinir` lana, co` ja` dseeng` jalé` e cajmér` do. **12** Co` lajee` e ná`-gui niguiliing` coo` tú` míng`- dsea` Israel i cuíng` rúng` cóo`- Tiáa~, colíim` gø` Tú^ Simón cóo`- jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i ja` líng` dsea` Israel. Dsu` mi` tí` lí` cagUILÍNG` í, cajíim` 'ñia'r` cóo`- i dsea` i ja` líng` dsea` Israel do, o'gui gø`-guir colíing` cóo`- do cajo, co` 'góm`bre jaléng` dsea` Israel i quiñ` ta~ e tóo` lí` fí` ngúu` táang` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel. **13** Jo i dsea` Israel caguaang`-gui i neáang` fí` Antioquía i líng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` canaaiñ` éer` laco`gui Tú^ Simón nañí` fa` niñí`bre'r e ja` dseeng` jalé` e jmóor` do, jo latí` Bernabé canaaiñ` éer` lajo ie~ jo cajo. **14** Dsu` mi`

calilí'í e ja` røø` ta~ ée` i` dsea` do, co' ja` cøøng` røø` cøo`~ júu^ quiá`- Dsea` Jmáang-, jo`ba` ca'gaan` quiá`- Tú^ Simón fí` quini` jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i` teáang` do ie` jo, jo` cafíi` ire lala: "Nu` calisén" e lin` dsea` Israel, jo` nicajmee`- e lafa` ja` lin` dsea` Israel, dsuco` jo` jmití` laco` jíi`~ laco` qui`- tíing` dsea` i` mi` caquié` cøo`~ dsea` i` ja` líng` dsea` Israel. Jo` jxialí` lana iin` e niquiú` ta` laguidseaang` quiá`- jaléng` dsea` i` ja` líng` dsea` Israel e laco` nijmitir` jíi`~ laco` qui`- tíing` dsea` Israel jo` lajoba` uíiñ` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang`? Dseáng`- ja` dseeng` laco` i` o`."

Jial íng` Fidiéé` dsea` e ja` røøiñ` dsee` fí` quinir`

¹⁵ Jogui` 'nu`, Tú^ Simón, colíing` cøo`~ jnea~, dsea` Israel líi`naa` latí` mi` cangáam`baa`, jogui` ja` líi`naa`la líing` dsea` ija` líing` dsea` Israel i` dsì`naa` e líiñ` dsea` dsee` dsea` qui`, co` ja` jmitir` jalé` júu^ quiú` ta` quiá`- Moi` e qui`- tíing`naa` dsea` líi`ii` dsea` Israel. ¹⁶ Dsu` jneaa`aa` nine`baa` røø` e ja` íng` Fidiéé` jíi`~ jaang` dsea` e líiñ` dsea` i` ja` røøng` dsee` dsu` uíi`~ e jmitir` e júu^ quiú` ta` do, co` nine`baa` e jíi`~ e jáang`~ yee`naa` fí` jaguo` Dsea` Jmáam`, lajoba` íng` Fidiéé` jneaa`aa` e ja` dsee` røø`naa` fí` quinir`. Co` Fidiéé` jíñ`- e jíi`~ jaang` dsea` líiñ` dsea` i` ja` røøng` dsee` fí` quini` dsea` do dsu` uíi`~ e jmitir` júu^ quiú` ta` quiá`- Moi`.

¹⁷ Jo` song jmi`úung`naa` jial ni`íng` Fidiéé` jneaa`aa` e ja` dsee` røø`naa` fí` quinir` la'eáang` cøo`~ Dsea` Jmáang`, jo` lajee` job calilí`naa` e líi`ii` dsea` dsee` dsea` qui` cajo, co` ja` cajmití`naa` e júu^ quiú` ta` do, dsu` o` Dsea` Jmáang` dsea` cajmée` e jneaa`aa` calilí`naa` lajo. ¹⁸ Jo` dsea` dsee` dsea`

quib' líin'n song já'~ nilíing`túu e ja` dsee~ røøn~ fí' quini~ Fidiée` dsu' uíi'~ e jmitii^ e júu^ quiu' ta~ quiá'~ Moi~ do mi~ cangf e nicajáang` 'ñiá'a fí' jaguó` Dsea` Jmáang~. ¹⁹ Dsucó' jnea~, lana líi' lafa' ni'líim~baa, co' jo` seen~ e e júu^ do quiu'gui ta~ quié~e, dsu' lanagui niseen~ e jmoo`o lajíi'~ e iing~ Fidiée~. Jo mi~ catáng~ Dsea` Jmáang~ fí' dse~ crúu~, joba' líi' lafa' røøb` catán~n cóo'r~. ²⁰ Jo jo` seen~ e laco' iin~n 'ñiá'a lana, co' Dsea` Jmáam~ nijmicóo'~ jnea~ e seen~ lacó' iing~ ír~. Jo niseen~ fí' jmigüi~ la la'eáang~ e cajáang` 'ñiá'a fí' jaguó` Dsea` Jmáang~. Jo íb` cajo i cajmi'neáang~ jnea~ jo` cartí cacuóøng` 'ñia'r~ e cajúiñ~ fí' dse~ crúu~ uíi'~ dsee~ quié~e. ²¹ Jo ja` niguiaa~ ca' lajíi'~ e guiúng~ Fidiée` cóo'~ jnea~. Jo faco' jaang` dsea` quíi'r~ jmiíi~ e ni'íng~ Fidiée~ ír~ e ja` røøiñ` dsee~ dsu' uíi'~ e jmitir~ e júu~ quiu' ta~ quiá'~ Moi~ do, joba' ja` cali'né~ e cajúng~ Dsea` Jmáang~ uíi'~ dsee~ quíi' faco' lajo~.

3

Jna~ e la guíing`gui

¹ ¡l jmicaang~ 'ná', dsea` gálatas! ¿Jiali' ca'uíng~ e cajgiéeng~ óo'na! e jo` 'ga' lí' náu'~na' júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~? Dsucó' lajee` e nicaguiá~ jnea~ júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~ jee~ 'ná', røøb` nica'ée^naa' 'ná' e~ uiing~ e catáng~ Dsea` Jmáang~ fí' dse~ crúu^. ² Jo jíi'~ jo iin~n e jmigüiéng~ áa'na' e ja` ca'íng~na' Jmiguí~ quiá'~ Fidiée` la'eáang~ e jmití~na' júu^ quiu' ta~ quiá'~ Moi~, co' ca'íim~ba' dsu' la'eáang~ e cajáang~ yaang~na' fí' jaguó` Dsea` Jmáam~. ³ Dseáng~ bó~jiu líng~na', co' la'uii~ ca'uíng~na' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ la'eáang~

cóo'~ Jmiguí~ quiá'~ Fidiéeb~, jogui lana líng~na' e quíi'~ba' jmií~ e seem'bí' cóo'~ Dsea` Jmáang~ la'eáang' cóo'~ jíi'~ bí' quíi~na' yaang~na'. ⁴ Jo ja' e ta~ calíiing~ quíi~na' lajíi'~ e ca'íing~na' quiá'~ Fidiée~ lajee~ líng~na' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ song lanagui ni'iing~na' nicá~na' fí' jiéb'. ⁵ Joba' mi~ cuø' Fidiée~ 'ná' Jmiguí~ quiá'r~ laco' si'lí' jogui jmóor` jalé'~ e quíi'r~ jmií~ jee~ 'ná', dsu' ja` cajmér` lajo uíi~ 'ná' jmití~na' e júu~ quiá'~ ta~ quiá'~ Moi~, co' cajmée'bre lajo dsu' la'eáang' e cajáang~yaang~na' fí' jaguó~ Dsea` Jmáang~ mi~ cangí~ e canáu~na' júu~ quiá'~bre.

⁶ Jo güiguiéng' áa'na' jial calí~ cóo'~ 'líi~ yáu~ Abraham, co' lalab fé' Fidiée~ fí' ni~ ji~ quiá'r~: "Dseáng~ jáb'~ calíng~ yáu~ Abraham júu~ quié~e, joba' ca'ín~nre e líiñ~ jaang` dsea` i ja` røøng` dsee~." ⁷ Joba' güiguiéng' óo'na' cajo e doñi' ii` dsea` i dseáng~ jáng~ 'ñia' fí' jaguó~ Fidiée~, jíi'~ íb` dsea` i líng~ jóo' 'líi~ yáu~ Abraham. ⁸ Co' lami~ jéeng'gui fé' Fidiée~ fí' ni~ ji~ quiá'r~ e ni'ím~bre jaléng~dsea` i ja` líng~ dsea` Israel e líiñ~ dsea` i ja` røøng` dsee~, dsu' lajíi'~ i dsea` i jáng~ yaang~ fí' jaguó~bre. Jo lanab líi~ e júu~ jlo~ quiá'~ Fidiée~ e cacuø'r' 'líi~ yáu~ Abraham mi~ cajíñ~ fí' ni~ ji~ quiá'r~ lala: "Ni'ee~ guiá~ cóo'~ lajiing` dsea` seeng` fí' la'úng~ fí' jmigüí~ la'eáang' cóo'~ 'ná', Abraham." Jo lanab jíi'~ líi~ júu~ quiá'~ Fidiée~. ⁹ Jo lajoba' jaléng~dsea` i nijáng~ yaang~ fí' jaguó~ Fidiée~ líi~ laco'gui cajáng~ 'ñia' 'líi~ yáu~ Abraham, joba' guiáb~ ni'é~ Fidiée~ cóo'~ jaléng~dsea` í~.

¹⁰ Jogui jaléng~dsea` i í~ dsíí~ e Fidiéeb~ ni'íng~ír~ e líiñ~ dsea` i ja` røøng` dsee~ la'eáang' e jmitir~

júu^ quiu' ta~ quiá'^ Moi~, joba' nibíib^- Fidiée` quiá'^ i dsea` fí, co' lalab fé^ fí ni~ ji` quiá'r^: "Dseáng'^ nibíib^- Fidiée` quiá'^ jaléng^ dsea` i ja` jmiti~ dseáng'^ røø` contøøng^- jalé^ júu^ quiu' ta~ quiá'r^ e ca'líng^ Moi~". Jo dsu' jíi'^ jaang^ dsea` quiu'r^ jmi^~ nijmér^ lajo. ¹¹ Joba' níne~baa' røø` e ja` íng^ Fidiée` jíi'^ jaang^ dsea` liiñ^ dsea` i ja` dsee^- røøng` dsu' uíi'^ e jmitiñ^~ e júu^ quiu' ta~ quiá'^ Moi~; dsuco' lalab fé^ fí ni~ ji` quiá'^ Fidiée`: "Jo la'eáang' e já'^ líing^ jaang^ dsea` júu^ quiá'^ Fidiée`, joba' Fidiée` íñ^ i dsea` fí e liiñ^ jaang^ dsea` i ja` røøng` dsee^- fí quinir^." ¹² Jo e fí ni~ júu^ quiu' ta~ quiá'^ Moi~ do ja` fé^ e 'né^ nijáng^ yaang^ dsea` fí jaguó` Fidiée`; dsuco' lalab fé^ e júu^ quiu' ta~ do: "Jaléng^ dsea` i jmiti~ dseáng'^ røø` contøøng^- e júu^ jo, joba' la'eáang' cóo'^~ e júu^ dob seeiñ` cajo." ¹³ Jo Dsea` Jmáam^- caquíir^ dsee^- qui^ii^ e laco' ja` cabíng^ Fidiée` jneaa~aa', dsu' o' uíi'^~ e cajmití^naa' dseáng'^ røø` contøøng^- lají^ júu^ quiu' ta~ quiá'^ Moi~, co' caquíir^ dsee^- qui^ii^ la'eáang' e cabíng^ Fidiée` ír` cuaiñ^~ qui^~ jneaa~aa', dsuco' lalab fé^ fí ni~ ji` quiá'^ Fidiée`: "Mí^ júung^- dsea` fí dse^ crúu^, joba' cuø' li^ e Fidiéeb^ bíi- quiá'r^". ¹⁴ Dsu' la'eáang' e caquíir^ Dsea` Jmáang^- dsee^- qui^ii^ fí dse^ crúu^, lajoba' ée` Fidiée` guiá^ cóo'^~ jaléng^ dsea` i ja` líing^ dsea` Israel laco'gui nica'éer` guiá^~ cóo'^~ 'lìi^~ yáu'^~ Abraham lami^ jéeng'gui eáang' cajo. Jo co' Dsea` Jmáang^- caquíir^ dsee^- qui^ii^ fí dse^ crúu^, lajoba' ni'líng'^~naa' Jmiguí^ quiá'^ Fidiée` la'eáang' e cajáang'^~ yee~naa' fí jaguór^, co' lajob júu^ nicacuø'r^ jneaa~aa' lami^ jéeng'gui.

Mi~ cacuø' Fidiée~ júu^ 'lìi~ yáa^~ Abraham

15 Joba' fíi~ guíi 'ná~, dsea` rú~naa' dsea` quiá~- Dsea` Jmáang~, coo`gui júu^ e laco' cuóøng` lí~ síng~- dsea`: Faco' jaang` dsea` liing~ ee` júu^ sítin~ cōo`~ jaang`gui dsea`, jogui caráang~ mají~ quiá'r~ quiá~- e júu^ do, jogui catéer` niguor` ni~, jo mi~ ningf~ jo, joba' jo` cuóøng` fa' nijgiéeng` gui jíi~ camf~ júu^ laco' jíi~ nitoo~ e ni~ mají~ do. **16** Jogui Fidiée~ cajmirór` júu^ cōo`~ 'lìi~ yáa^~ Abraham cōo`~gui jaang` dsea` siju~ dsea` do. Güiliñi~bi` cajo e ja` tóo` fí~ ni~ jí~ quiá~- Fidiée~fa'e cajmirór`e júu^ do quiá~- fíng` dsea` siju~ Abraham, co' quiá~- jaam` dsea` e fé~ e fí~ ni~ jí~ do, jo íb` Dsea` Jmáang~. **17** Joba' fíi~ guíi 'ná~ e júu^ la: Fidiée~ cacuø'r` júu^ 'lìi~ yáa^~ Abraham jogui cajmirór` júu^ cōo`~ dsea` do cajo. Jo mi~ cangf~gui cuatrocientos treinta jíi~ lajo, calíng~ Moi~ júu^ quiá~ ta~ quiá~- Fidiée~; dsu~ e júu^ jo ja` qui~ jmíi~ fa' niguiéng` ca' e júu^ e cajmiró` Fidiée~ cōo`~ 'lìi~ yáa^~ Abraham do lami~ jéeng`gui, o'gui qui~ jmíi~ ni'náng~ e jo` ta~ íing~ e júu^ jo cajo. **18** Faco' jalé~ e cuø` Fidiée~ jneaa~aa' do íing~naa' la'eáang` e jmití~naa' e júu^ quiá~ ta~ quiá~- Moi~ do, joba' ja` cacuø` Fidiée~ e iáang` dsíir` e jo faco` lajo. Dsu` Fidiée~ cajmiti~bre e júu^ e cajmirór` cōo`~ 'lìi~ yáa^~ Abraham e iáang` dsíir`, co' lajob júu^ nicacuø'r` dsea` do lami~ jéeng`gui.

19 Joba' laco' cuóøng` fe'ee', ¿jie~ lí~ íing~ ta~ júu^ quiá~ ta~ quiá~- Moi~? Co' cacuø` Fidiée~ e júu^ quiá~ ta~ do mi~ cangf~ e cajmíer` júu^ cōo`~ 'lìi~ yáa^~ Abraham e laco' nililí~ dsea` jmigüí~ e røøiñ` dsee~. Jo calíim~ ta~ e jo cartí~ cagüéng` i_ dsea` sijur` do, co' e júu^ e cajmíe` Fidiée~ cōo`~ 'lìi~ yáa^~

Abraham lami~ jéeng'gui do fé" cuaiñ~ quiá'" i dsea` sijur` dob. Jo la'uii~ cangüing` Fidiée` quiá'" jaléng" ángeles i líng' guotíir" e júu^ quiu" ta~ do, jo í'gui cangüiñ` quiá'" Moi~, jo Moi~gui cartí' quini` jaléng" dsea` Israel. 20 Dsa' ja`fa' dseáng" la guíing` 'neáng" i dsea` i ningíng" e júu^ do mi~ e júu^ jo jáa' tí' quini` jaam` dsea`, co' ñiab" Fidiée` cangüiñ` e júu^ jo fí' quini` Abraham.

E~ uiing~ e júu^ quiu" ta~ quiá'" Moi~

21 Jo ¿su cuóøm` fe`ee' e e júu^ quiu" ta~ quiá'" Moi~ do ja` cøøng` røø` cøo" e júu^ e cajmée` Fidiée` cøo" 'líf' yáa'~ Abraham do? jU~, ja` líf' lajoj Dsaco` faco` e júu^ quiu" ta~ do cuø` e seeng` dsea` cøøng` cøo" Fidiée`, joba` faco` lajo cuóøm` sea` li'íng" Fidiée` dsea` e liñ` dsea` i ja` røøng` dsee` song jmitir~ jalé" e júu^ jo. 22 Dsa' líf' laco` fé" Fidiée` fí' ni~ ji` quiá'r~, e lajiim` dsea` jmigüí` dseáng" jmitir~ lajiíl` ta~ quiu" dsee` quiá'r~, jo lajoba` Fidiéeb` nicuó'r~ jaléng" dsea` i cajáng" yaang` fí' jaguó` Dsea` Jmáang` líf' laco`gui júu^ cacuør` lami~ jéeng'gui. Co` lajob júu^ cajmiró` Fidiée` lajíi` ie` mi~ ná`~gui e nicuó'r~ Moi~ júu^ quiá'r~.

23 Jo lajee` ná`~gui e nigüéeng` Dsea` Jmáang` fí` jmigüí` la e laco` já`~ nilí`naa` júu^ quiá'r~, joba` e júu^ quiu" ta~ quiá'" Moi~ do jéeng` jnea`^ lafa` ñúum`baa`la'ó` líf`naa`dsea` Israel cartí` mi~ já`~ calí`naa`e cagüéng` Dsea` Jmáang` i caleáang` jnea`^ jee` dsee` qui`ii!. 24 Jo laco` jaang` tiquiá`^ jiuung` jéeiñ` dsea` 'léeng` i jmoo` í` quiá'" jiuung` quiá'r~, jogui lajob e júu^ quiu" ta~ quiá'" Moi~ do quié` nifí` qui`ii` cartí` mi` catí` í` e calicuíng`naa` Dsea` Jmáang` , jogui ca'íng` Fidiée` jneaa`aa` e

líi'naa' dsea` i ja` røøng` dsee` la'eáang` e cajáang`~ yee~naa' fí` jaguó` Dsea` Jmáang`~. ²⁵ Dsú` lanagui e nicajáang`~ yee~naa' fí` jaguó` dsea` do, joba` jo`'ga`~ lí` quié` nifi` qui`-naa' e júu` quiú` ta~ do.

²⁶ Dsúco` jneaa~aa', la'eáang` e nicajáang`~ yee~naa' fí` jaguó` Dsea` Jmáang`~, joba` nilíi`' joo` Fidiée` lana. ²⁷ Jo la'eáang` e nicajgáang`naa' jmíi` e cuø` li` e líi'naa' dsea` quiá`- Dsea` Jmáang`~, joba` nilíi'naa' lafa` jaam` dsea` cóo'r~ lana. ²⁸ Jo jaléns` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang`~, ja` e líi` si líi'naa' dsea` Israel osi o` lajo é, si dsea` si'níim`bi é osi o` lajo cajo, si líi'bíi` dseañu` osi dseam` é; dsúco` song see`naa' cøøng` colíing` cóo`- Dsea` Jmáang`~, joba` lafa` jaam` dsea` líi'naa' lajalé`naa' cóo'r~ jóng. ²⁹ Jo co` dsea` quiá`- Dsea` Jmáam` nilíi`guíi`, joba` dsea` siju`' líi` yúu`~ Abraham líi`' cajo, joba` dseáng`- catíi`baa` lajíi`~ e cajíng`- Fidiée` e nicuó'r` dsea` quiá'r` lamíi` jéeng`gui.

4

¹ Jo e laba` iin`n fíi`-guíi`'ná`!: Facó` jaang` dsea` seeng` jaang` siming` jiuung` quiá'r`~, jo lajíi`~ e sea` quiá`- i tiquiá'r` do, joba` i siming` jiuung` dob nilí` quiá`- mi` niféng`guír; jo dsú` lajee` e jiuuiñ`~ do, líi` lafa` e o` quiá`-bre, nañí` fa` e quiá`-bre'r mi` niféiñ`. ² Jo lajee` jo i jiuung` do dsea` jiém` to` fíi`ng` ír` jogui dsea` jiém` née` ni` e sisée` quiá'r` do. Jo líi` mi` catí` í` lajíi`~ júu` caséé` tiquiá` i jiuung` do, joba` nicuóøng` jmeá'r` ta~ lajíi`~ e caséé` dsea` do. ³ Jo lajob cangongíi` jneaa~aa` cajo, lajee` e líi'naa` lafa` jiuung`~, ná`-gui e nilicuíng`naa` Dsea` Jmáang`~, e dseáng`- 'né` jmití`baa` jalé` e quiú` ta~ qui`-ii` e

qui^í^- t^ínaa' fí jmigüí la. ⁴ Ds^u' mi[~] cat^f í^ lajo,
 joba' casíng` Fidiée` Jóor' Dsea` Jmáang⁻ fí jmigüí[~]
 la e caliséin[~] laco[~] liseeng[~] lí[~] doñí ii[~] dsea` jmigüí.
 Jogui co[~] dsea` Israel líiñ, joba' 'n^e jmití[~]bre e
 júu[~] qui^í ta~ quiá^í Moi[~] do. ⁵ Jo lajoba' caleáaiñ[~]
 jnea^í, dsea` líi[~]naa' dsea` Israel e dseáng⁻ 'n^e
 jmití[~]baa' e júu[~] qui^í ta~ do e laco[~] ni'íng[~] Fidiée`
 jnea^í e líi[~]naa' jóor'. ⁶ Jogui calili[~] e nilíi[~]naa' jóo[~]
 Fidiée[~], co[~] Fidiée` casíiñ Jmiguí quiá^í r⁻ la'eáang[~]
 cóo[~] Jóor' Dsea` Jmáang⁻ fí dsí[~]naa' lajaang[~] la-
 jaang[~]naa'; joba' la'eáang[~] e Jmiguí quiá^í Fidiée`
 do fé[~]naa' lala e iáang[~] dsí[~]naa!: "¡Teaa~! ¡Teaa~!"
⁷ Jo lajob líi[~], jo[~] líi[~]guí[~] dsea` i[~] jmití[~] jalé[~] ta~ qui^í
 e qui^í t^ínaa' fí jmigüí la, co[~] lana nilíi[~]naa' jóo[~]
 Fidiée` lajaang[~] lajaang[~]naa', jo lajoba' niñíng[~]naa'
 e nicajíñ[~] lamí[~] jeeng[~]gui e nicuó[~]r⁻ dsea` quiá^í r⁻.

*Jial guiing[~] dsíi[~] Paa⁻ jaléng[~] dsea` quiá^í Dsea`
 Jmáang⁻ i[~] seeng[~] fí[~] li[~] se[~] Galacia*

⁸ Ds^u' lami[~] jeeng[~]gui, lajee[~] ná[~]gui e calicuíng[~]
 'ná[~] Fidiée[~], líng[~]na[~] lafa[~] dsea` si[~]niíng[~] uíl[~]
 e jmití[~]na[~] jalé[~] e qui^í t^íng[~]na[~] jmoo[~]na[~] cóo[~]
 jaléng[~] diée[~] i[~] o[~] já^í. ⁹ Ds^u' lanagui nicalicuím[~]ba[~]
 Fidiée[~], osi laco[~] cuóøng[~] fe[~]ee[~], e dsea` íb[~] dsea`
 i[~] nicalicuíng[~] 'ná[~]. Joba[~] ¿jiali[~] e nijmití[~]tu[~] calé[~]
 catú[~] jalé[~] e qui^í t^íng[~]na[~] do? Co[~] e jo ja[~] jié[~] li[~]
 íng[~] ta~ quií[~]na[~] jíi[~] coo[~]. ¹⁰ Co[~] 'ná[~] jmi[~]goo[~]na[~]
 jalé[~] jmíi[~] osi jalé[~] si[~] osi jalé[~] jíi[~] é. ¹¹ ¡Joba[~] eáam[~]
 guiring[~] dsíi[~] 'ná[~] fing song ja[~] calílíng[~] ta~ jíi[~] coo[~]
 lajíi[~] ta~ e nicajmé[~] e jee[~] 'ná[~]!

¹² Joba[~] míi[~]i[~] 'ná[~] la guíng[~], dsea` rú[~]naa'
 dsea` quiá^í Dsea` Jmáang⁻, e nijmée[~]na[~] laco[~]gui
 nicajmé[~] jnea[~] e jo[~] jmití[~]tu[~] lajíi[~] e qui^í t^íng[~]na[~]

do. Dsu' 'nú'gui, eáam' guiá- nica'ee-na' cój- jnea~. ¹³ Jogui niñí'bí' cajo e jmohuíf' quiee- mi~ canaan- guiaa- júu^ quiá'- Dsea` Jmáang- jee~ 'nú' e quiá'- jial laang` dsea` jee~ dsee- quiá'r-. ¹⁴ Dsu' ja` e líi' e gab` e jmohuíf' e quiee- do, co' 'nú' ja` cajmee-na' fa' e ja` cajmijíing^na' jnea~ o'gui ca'naang`na' jnea~ ca' dsu' uíl~ e líin'n e jmohuíf' do. Co' 'nú' guiáb- ca'íng`na' jnea~ laco'gui íng` dsea` jaang` ángel i líng` guotii- Fidiée` i casíng` dsea` do, osi laco' Dsea` Jmáang- 'ñia'bír é. ¹⁵ Jo ñie~ fí' ca'í- e jmi' iáang` óo' 'nú' cój- jnea~ ie~ do? Co' lanaguí jo` 'ga" lí' iáang` óo'na!. Dsuco' cuóøm` fá'a uii~ quíi-na' ie~ do e dseáng` lafa' niguí' 'nú' jminí-na' e nicuó'na' jnea~ e laco' cuóøng` e njimicóó'na' jnea~. ¹⁶ Jogui lanaguí líi' lafa' e ni'ni' máam'baa 'nú' dsu' uíl~ e fón'n 'nú' e júu^ já'- la.

¹⁷ Jo i dsea` i iing~ njimisíing` e júu^ e quiá'- jial laang` dsea` jee~ dsee- quiá'r- iíñ~ e nigüítáang- 'nú' cój'r~, jo dsu' jaléng` i dsea` í' ja` í' dsíir' laco' catíng~, co' lico' iíñ~ e nimáang~ 'nú' jnea~ 'níb'. ¹⁸ Dsu' guiáb- cajo song seeng` dsea` i iing~ e nigüítáang- 'nú' cój'r~, lifa' i dsea` í' 'né- í' dsíir' laco' catíng` jogui 'né- e contøøm- éer` guiá- cój- 'nú' lí' laco'gui ee- jnea~ mi~ táan'n jee~ 'nú'.

¹⁹ Dsea` rú'naa' i iin~n eáang', calé` catú- caa- iihuíf' uii~ quíi^ 'nú' laco'gui iihuíf' íng` jaang` dseamf' mi~ liseeng` jiuung~ quiá'r-; jogui caa- e iihuíf' do cartí' Dsea` Jmáang- nicuó'r- 'nú' e ni'uíng`na' dseáng` dsea` quiá'r-. ²⁰ Jø eáam' iin~n e táan'n jee~ 'nú' lana, co' jié`gui líi' e sii~naa' dseáng` quini`na' lana; co' ja` ñii- ee` ni'f' dsii- uii~ quíi-na'!

E~calí~cóo'~Agar jogui Sara

21 Jogui iin~n e ningii~na' quié~e e júu^ la, jaléng' 'ná' i dseáng'~ iing~na' jmití^na' júu^ quiu~ ta~ quiá~ Moi~. Jo ~su ja` mí cangáng' 'ná' jial líi e júu^ jo? **22** Co' jee~ e júu^ jo fé~ e i 'lif~ yáu~ Abraham do caliséng' gáng~ jóor~, jaang` i caliséng' cóo'~ jaang` dseam~ i sii` Agar i si'niing~ i jmoo` ta~ huí~ e ja` 'léeng~, jogui i jaang'gui do caliséng' quiá'r~ cóo'~ dseáng'~ dseam~ quiá'r~ i sii` Sara i née~ ni~ jaléb~ e óor` cóo'~ dseañu~ quiá'r~. **23** Jo i joo' i dseam~ i si'niing~ do caliséiñ` laco'gui liseeng` lí~ doñi~ ii~ joo' dsea'; jogui i joo' dseáng'~ dseam~ quiá~ 'lif~ yáu~ Abraham do caliséiñ` lajob cajo, dsu' lí~ laco' niliti~ lajii~ júu^ e nicacuø~ Fidiée~ ír` lamí~ jéeng'gui. **24** Jo dsu' líim~ ee` guóng~ jalé~ e la; dsuco' laji~ gáng~ i dseam~ do líim~ ee` júu^ sisée~ quiá'r~ lajaang` lajaaiñ`. Jo i dseam~ jaang` i sii` Agar do cuø' coo` li~ quiá'r~ quiá~ lajii~ júu^ e cajmirø~ Fidiée~ cóo'~ Moi~ fí~ yáu~ mó~ Sinaí; joba' jaléng~ dsea` i níng~ la'eáang' cóo'~ e júu^ jo líiñ` lafa' dsea` si'niim~. **25** Jogui i dseam~ i sii` Agar do cuø' coo` li~ quiá'r~ fí~ yáu~ mó~ Sinaí e si` fí~ Arabia e guóng~ e jaléng~ dsea` Jerusalén i seeng` fí~ li~ se` Israel líiñ` lafa' dsea` si'niim~. **26** Dsu' jaléng~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i catíng~ e fí` Jerusalén 'mí~ quiá~ Fidiée~ do ja` líiñ` dsea` si'niing~. Jogui líi` lafa' niquí~baa` e fí` jo. **27** Co' lalab fé~ fí~ ni~ ji` quiá~ Fidiée~:

Jmi'iáang` o', dseam~,
 'ná~ i ja` mí cangoquieeng~ yáu~;
 jogui jmi'iáang` a" cajo e ja` mí ca'íin~ iihuí~ laco'
 mí~ liseeng` jiuung~ quiá~ dsea`.

Dsaco' 'nu` dseamf i catú^u dseañu^u quíi⁻,
 fíing'gui jóo^r niliseeng` laco'gui i dseamf i
 seeng`dseañu^u quiá⁻.
 Jo lanab fé^r Fidiée^v fí ni^v jí quiá'r⁻.

²⁸ Joba' fíguí 'ná^r, dsea` rú'naa' dsea` quiá⁻
 Dsea` Jmáang⁻, jneaa~aa' coliing^v cóo^r i jóo^r Abraham
 i sii^v Isáá' do línaa' jóo^r Fidiée^v e laco' niliti^v
 lajíi^v júu^v quiá'r⁻ e nicacuø'r' líii^v yúu^v Abraham
 lamí^v jéeng'gui. ²⁹ Jo co'ie^v jo i jóo^r idseamf si'niing^v
 do cajmeáin^v ga^r i jóo^r dseamf quiá⁻ líii^v yúu^v
 Abraham do i caliséng` la'eáang^v cóo^r ta^v quiá⁻
 Jmiguí^v quiá⁻ Fidiée^v, jo lajob cajo jmoo^r dsea`
 sijur^v cartí^v lana e jmáiñ^v ga^r rúiñ^r. ³⁰ Jogui quié'na'
 cuente lajíi^v júu^v quiá⁻ Fidiée^v e casí'r⁻ Abraham:
 "Uøøng⁻ fí quiá⁻ i dseamf i si'niing^v coliing^v cóo^r
 jóor^r do, co'ja`catiing^v jóo^r i dseamf do lajíi^v guiée^v
 quiá⁻ i jóo^r dseáng^v dseamf quiá⁻ i néé' ni^v jaléb^r e
 sea` quiá⁻na', yúu^v Abraham." ³¹ Jo lajob líí, dsea`
 rú'naa', ja^r líínaa' lafa' jóo^r dseamf i si'niing^v, co^r
 lana niliñ*í* lafa' jóo^r dseáng^v dseamf i ja^r si'niing^v
 do.

5

*Dsea` Jmáam⁻bing^v láang` jneaa~aa' e laco' ja` líí*í*
 dsea` i lafa' si'niing^v*

¹ Joba' fíguí 'ná^r, dsea` gálatas, e Dsea`
 Jmáam⁻bing^v caleáang^v jneaa~aa' e laco' jo^r 'ga'
 li^v quié' nif^v quiá⁻ii^v e júu^v quiá^v ta^v quiá⁻ Moi^v do.
 Joba' 'né^v e niliseeng'na' e silaam^vba', jogui jo^r
 cuó^vtí fí yaang^vna' calé^v catú^v e njmití^vtí jalé^r
 e júu^v jo^r.

² Jnea~ Paa~, jo náu-na' júu^ quié-e, jogui quié-na' cuente røø` jalé` e nifii`i 'ná', e song cacuøø` fí` yaang~na' e nitó` li` fí` ngúu` táang`na' laco`gui tíng` dsea` Israel, joba` ja` e ta~ íing` quií`na' jalé` e cangongíng` Dsea` Jmáang` uíi` 'ná` jóng. ³ Joba` fíi` tūu` 'ná` e lí` doñí` ii` 'ná` i tóo` li` fí` ngúu` táang`, joba` 'né` njimití`na' dseáng`- røøb` lajale` e júu^ quiá` ta~ quiá` Moi~ do. ⁴ Jo jaléng` 'ná` i i` dsíi` e Fidiéeb` ni`íñ` 'ná` e líng`na' dsea` i ja` røøng` dsee` uíi` e jmití`na' e júu^ jo, joba` catiúum`ba` Dsea` Jmáang` jogui ca'náam` yaang~na' e laco` jo` ni`íng`na` lajíi` e guiúng` Fidiée` do. ⁵ Dsu` jaléng` jneaa~aa` nísita` dsí`naa` e Fidiée` ni`íng` jneaa~aa` e líi`naa` dsea` i ja` røøng` dsee` la'eáang` cóo` Jmiguí` quiá`r` jogui la'eáang` e cajáang` yee~naa` fí` jaguo` Dsea` Jmáang`-. ⁶ Jogui song líi`naa` dseáng`- lajang`- dsea` quiá`- Dsea` Jmáang`-, joba` ja` e líi` nañí` fa` tóo` li` fí` ngúu` táang`naa` laco`gui litíng` dsea` Israel, dsu`co` ja` e quiíng` e jo; co` lajíi`- e quiíng` fí` quini` Fidiée` e jáang`- yee~naa` fí` jaguo` Dsea` Jmáam` e laco` ni`mí`neáang`naa` dsea` rú`naa`!

⁷ Jogui 'ná`, guiáb` lami` seeng`na` cóo`- Dsea` Jmáang`-; dsu` lanagui líi`m` ii` nicatáng` 'ná` júu` e nicatáu`na` e jo` náu`na` lajíi`- júu` quiá`- Dsea` Jmáang`-. ⁸ Dsu` o` Fidiée` i` cajeéng` 'ná` e cajmee`na` lajo, co` dsea` do nicató`r` 'ná` e laco` ni`uiíng`na` dsea` quiá`-bre. ⁹ Jo lalab júu` róo`:` "Cóo` capí` quiéb` nijmé` niróo` ca` quiá`- iñí`." ¹⁰ Dsu` jnea` tab` dsii`- e la'eáang` cóo`- Dsea` Jmáang` ni`í`tu` áa`na` calé` catú` laco`gui i` dsí` jnea`. Jo Fidiéeb` nicuó`- iihuíi` i` dsea` i` jmigóøng`

'ná' cóo'~ jalé' e 'né' jmití'na', jo ja` e líi' ii` dsea`.

11 Dsea` rú'naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~, faco^o jnea~ guia'bíi júu^ e dseáng'~ la guíim` 'né' jmé~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ e lí~ ffí ngúu' táaiñ` lí^ laco' litíng` dsea` Israel, joba' faco^o lajo, ja` e ta~ e jmáng' dsea` Israel jnea~ ga` jóng. Jo faco^o lajob jmoo'o, joba' ja` liguíng~ dsea` Israel uií~ quiá'~ jalé' e júu^ e guiaa~ quiá'~ jalé' e cangongffíng~ Dsea` Jmáang~ ffí dse^o crúu^ jóng. **12** Jogui jaléng'~ i dsea` i ngí~ ta~ jmigóøng` 'ná' do e quiá'~ e tó~ lí~ ffí ngúu' táang`na', iguiá~gui fa' nidsi'iim'bre conguia' jo lajoba' nitiúuiñ` 'ná'!

13 Jogui co^o 'ná', dsea` rú'naa', Fidiée` cató'r~ 'ná' e laco^o jo` quiá~gui ta~ quiá~na' e júu^ quiá~ ta~ quiá'~ Moi~ do. Jo co^o lajob líng`na', joba' jo` jmée~na' lí^ doñí~ ee` lí~ óo'na' yaang~na', co^o dsea` silaam` nilíng`na'. Dsucó^o guíá~gui e jmicóo^o~ rún^ona' lajée` la'ó~ yaang~na' uíi~ e 'neáang' rún^ona'. **14** Co^o lajaléb^o lí~ fé^o júu^ quiá~ ta~ quiá'~ Fidiée~, e júu^ laba' eáang'gui lití~: "Jmi'neáang' jaléng'~ dsea` rún^o lí^ laco^ogui jmi'neáang' uø'." **15** Jo song jmoo'na' ta~ jíng` osi ta~ tíng` cóo'~ jalé' e siíng`na', joba' ni'iim` lajíi^o~ juguiá~ júu^ røø` e sea` jee~ 'ná' e cangíng`na' e cacuø' Fidiée`.

*Jalé' e lí~ dsíi' dsea` ffí jmigüí^o jogui jalé' e iing^o
Jmiguí^o quiá'~ Fidiée`*

16 Joba' ffí~guíi 'ná' la guíng`, dsea` rú'naa': Güiliseem'ba' contøøng~ la'eáang' cóo'~ Jmiguí^o quiá'~ Fidiée~, jo lajoba' ja` jmití'na' lajíi^o~ e lí~ óo'na'. **17** Dsucó^o jalé' e lí~ dsíi'naa' do ja` cøøng` røø` cóo'~ jalé' e iing^o Jmiguí^o quiá'~ Fidiée` ja` cøøng` røø` cóo'~ jalé'

e lí[~] dsí[~]naa' do. Dsacó[~] lají[~] tú[~] e na ja[~] røø[~] cøøng[~] quiá'[~], jøba[~] ja[~] cuøøng[~] e jmée[~]'ná[~] lajíi[~] e l[~] áa'na' do. ¹⁸ Dsø[~] song 'ná[~] seem[~]ba' e quié[~] nifí[~] Jmiguí[~] quiá'[~] Fidiée[~] quií[~]na', jøba[~] e júu[~] quiø[~]ta[~] quiá'[~] Moi[~] do jo[~] quiø[~]ta[~] quií[~]na' lana jóng.

¹⁹ Jo ja[~] e huíng[~] e jøø[~]naa' quiá'[~] jaléng[~] dsea[~]i[~] cá[~] fí[~] ga[~] jogui jmóor[~] lajíi[~] e l[~] dsíir[~] yaaiñ[~] fa[~] jalé[~] e la: mi[~] 'léé jaléng[~] dseañ[~] osi jaléng[~] dseamí[~] e gühiñ[~] cøo[~] dsea[~]i[~] o[~] quiá'r[~], osi mi[~] jmóo[~] dsea[~] jalé[~] e 'l[~] e jié[~]gui, osi mi[~] jmóor[~] jalé[~]gui e ja[~] tíi[~] ta[~] e qui[~] tñiñ[~] jmóor[~], ²⁰ osi mi[~] jmiféng[~] dsea[~] lí[~] doñí[~] ee[~], jogui mi[~] jmóor[~] ta[~] dsea[~] láang[~], osi mi[~] 'ní[~] níi[~] dsea[~] quiá'[~] jaléng[~] dsea[~] rúiñ[~], osi mi[~] jmóor[~] ta[~] jíng[~], osi mi[~] suuiñ[~] laco[~]gui la líng[~] jaang[~]gui dsea[~], osi mi[~] jmináb[~] liguíñ[~], osi mi[~] iñiñ[~] e íbre silihír[~] jalé[~] e sea[~], osi mi[~] 'naam[~]bre quiá'[~] rúiñ[~] co[~] ja[~] røø[~] sñiñ[~], osi mi[~] jíi[~] la'ó[~] íbre tí[~] dsíir[~] sñiñ[~], ²¹ osi mi[~] dsihuíñ[~] quiá'[~] jaléng[~] dsea[~], osi mi[~] jmóor[~] ta[~] jngang[~] rúng[~], osi mi[~] jmóor[~] ta[~] fí[~], osi mi[~] dsíng[~] cùiñ[~], osi mi[~] jmóo[~] biguir jalé[~] e ga[~] e jié[~] cajo. Joba[~] fñi[~]guí 'ná[~] calé[~] catú[~] laco[~]gui nicafñi[~] 'ná[~] ie[~] lamí[~] jéeng[~]gui do e jaléng[~] dsea[~]i[~] qui[~] tñiñ[~] jmóo[~] jalé[~] e ga[~] lajo, joba[~] i[~] dsea[~] í[~] ja[~] niñiñ[~] e Fidiée[~] quié[~] nifí[~] quiá'r[~], jogui ja[~] niñiñ[~] guiée[~] quiá'r[~] e cuø[~] Fidiée[~] jaléng[~] dsea[~] quiá'r[~] cajo.

²² Dsø[~] mi[~] seeng[~] dsea[~] la'eáang[~] cøo[~] Jmiguí[~] quiá'[~] Fidiée[~], co[~] la'eáang[~] e Jmiguí[~] doba[~] jmi[~]neáang[~] rúiñ[~], jogui e iáang[~] dsíir[~], jogui e seeiñ[~] juguiú[~] júu[~] røø[~] cøo[~] dsea[~] rúiñ[~], jogui e féng[~] dsíir[~] quiá'[~] rúiñ[~], jogui e guiúiñ[~] cøo[~] jaléng[~] dsea[~] rúiñ[~], jogui guiúb[~] éer[~] cøo[~] jaléng[~] dsea[~]

rúiñ', jogui jmiti`bre lajíi'~ júu^ e cuør', ²³ jogui ja` jmícóøng'~ yaaiñ~ jee~ dsea` rúiñ', jogui ja` jmóor` lajíi'~ ta~ quiø'r' yaaiñ~. Jogui lajib` júu^ quiø'r' ta~ còøng` røø` còø'~ e júu^ la. ²⁴ Jogui jaléng' i dsea` i líng` dsea` quiá~- Dsea` Jmáang` lafa' cató` fí` dse` crúub` jalé` e ga` e jmóor` còø'~gui jalé` e lí` dsíir` yaaiñ~, jo lajoba' ca'naam`bre quiá~- e jo. ²⁵ Jo co` la'eáang` còø'~ Jmiguí` quiá~- Fidiéeb` nísee~naa', joba' 'né~ cuøø` fí` yee~naa' e e Jmiguí` dob quie` nifí` quií~-ii'.

²⁶ Jogui ja` 'né~ jmícóøng'~ yee~naa' jee~ jaléng` dsea` o'gui nijmíjløng'~ yee~naa' o'gui nijmó`oo` dsihuñng`naa' quiá~- jaléng` dsea` rú`naa' cajo.

6

Jmicóo`na`jaléng`dsea`rúng`na'

¹ Joba' fí`-guíi 'nú', dsea` rú`naa' dsea` quiá~- Dsea` Jmáang~, song móo` 'nú` e jaang` dsea` rúng`na` nicatóng` fí` ni~ dsee~, joba` jaléng` 'nú`, dsea` seeng`na` la'eáang` còø'~ Jmiguí` quiá~- Fidiée` 'né~ nijmicóo`-ba` i dsea` í`e laco` niliseeiñ` laco` la seeng` dsea` quiá~- Dsea` Jmáang~. Jo jmee`-ba` e guiúng`na` còø'r~, jogui ñiim` áa'na` e laco` ja` güilí` e la quié` 'núb` cajo` nijiúng`na` fí` ni~ dsee~. ² Jogui jmícóo`~ rúng`na` còø'~ jalé` e huñng` lí` quií`-na`, jo lajoba` dseáng`- niliti` lajíi`~ júu^ quiá~- Dsea` Jmáang~.

³ Jo song jaang` dsea` í`dsíir` e niing`-guír, dsø` o` já~- e lajo, co` lico` jmigóøng` 'ñia`bre song í`dsíir` lajo. ⁴ Dsøco` lajaang` lajaam` dsea` 'né` í`dsíir` su guíü` jalé` e jmóor` osi ja` dseeng` é. Jo song í`dsíir` 'ñia`r` e guíá` lajíi`~ e jmóor` do, jo song dseáng`-

lajob líi', joba' ja` 'né- jøør- jial jmoo` dsea` jiéng'.
 5 Dsco' lajaang` lajaam` dsea` 'né- to` fíiñ` lajíi'~ e
 líi' quiá'r- . 6 Jogui i dsea` i jmitfíng` júu^ quiá'~ Dsea`
 Jmáang` 'né- cuó'~ bre i dsea` i e' quiá'r- do lajíi'~ e
 catíiñ'~ do e laco' nijmicóo'~ reiñ' do.

7 Jo ja` jmigóøng` yaang` na' cójó'~ jalé~ e jmoo`na',
 co' jíi'~ jaang` dsea` cuóøng` lí` jmigóøiñ` Fidié~.
 Cofa' lajíi'~ e jni' dsea` fí` ni` guóo'~ uó` quiá'r- , e
 job cajo e nisitíiñ` mi` niró'. 8 Jo lajob líi' cójó'~ i
 dsea` i seeng` laco' lí` dsíir` yaaiñ~, co' mi` nití` í`
 quiá'r- e nijúuñ~, ni'nám`bre quiá'~ Fidié~ lata~.
 Jogui i dsea` i seeng` laco' iiing` Jmíguí` quiá'~
 Fidié~, joba' la'eáang` e Jmíguí` quiá'~ Fidié~ dob
 niliseeñ` cøøng` cójó'~ dsea` do lata~. 9 Jogui song
 cuó` bí` yee~naa' e jmó^oo' jmang'~ e guiá~, jogui
 song dseáng`~ ja` jmitúng` dsí`naa' e jmó^oo' e jo,
 joba' mi` nití` í`, ni'líim`baa' guiée` qui~ii' e cuó`
 Fidié~ jaléng` dsea` quiá'r- . 10 Joba' contøøm`
 'né- jmó^naa' jmang'~ e guiá~ cójó'~ jaléng` dsea`
 jogui e jmicóo'~naa're, dsu' la guíing`gui eáang` 'né-
 jmó^oo' lajo cójó'~ jaléng` dsea` rú`naa' dsea` quiá'~
 Dsea` Jmáang` .

Júu^ #`'goo`quiá'~ Paa~

11 Jø jøø`na', dsea` rú`naa', jial tíi' cójó'~ e júu^ e
 jmo`o la quií`na`! 12 Jo jaléng` i dsea` i jmoo` úung`
 e nitó`na` li` fí` ngúu` táang`na', jmoo` lajo e laco'
 nijér` guiá~ cójó'~ jaléng` dsea` cagviaang`gui jogui
 e laco' ja` nijmeáng` dsea` ga` ír` uií` quiá'~ e guiar'
 júu^ e cajúng` Dsea` Jmáang` fí` dse` crúu^. 13 Jo
 ji`gui jaléng` i dsea` i jmoo` úung` e tóor` li` fí` ngúu`
 táaiñ` do ja` jmitir` jalé~ e júu^ quiá`ta` quiá'~ Moi~.
 Dsu'jmoo` úung` e 'ná` nitó`na` li` fí` ngúu` táang`na'

e laco' nijmér̄ ráaiñ̄ fí' quinī jalénḡ dsea` jiénḡ e nicalí̄-bre 'ná' e nicajmee`na' li~ fí' ngúu' táang`na'.
14 Dsú' jnea~, jíi' coo` ja` e jmóo'o ráan̄-n e jié"gui; co' dseánḡ- lajíi'~ e calí̄- cój̄- Dsea` Jmáanḡ fí' dse" crúub^, jíi' joba' sée"~e teá'. Co' la'eáanḡ e catánḡ Dsea` Jmáanḡ fí' dse" crúu^ba', jo` ee` ta~ íinḡ quié"~e jíi' coo` jalé"~e sea` fí' jmigüí la lana, jogui líi' lafa' e cajúm^baa, co' jo` seen̄- e quiá"~ta~ jnea~ jalé"~e sea` fí' jmigüí. **15** Jogui jo` ee` ta~ íinḡ quií"na' song tóo` li~ osi ja` tóo` li~ fí' ngúu' táang`na' é; dsuco' lajíi'~ e quíng'gui quií"na' e nicaquí"~ jíinḡ yaang~na' fí' quinī Fidiée~, jo joba' nilínḡna' dsea` 'míim̄ lana. **16** Jo jalénḡ i dsea` i seeng` laco' la líi' e júu^ e nicafá"~a na, cój̄-gui jalénḡ dsea` Israel i quie' Fidiée~ nifí' quiá'r~, güiliseem`bre juguiá"~ júu^ røø', jogui güilib^ fí' línḡ Fidiée~ ír` cajo.

17 Latí' lana jogui lí~ dsé~gui cajo jíi' jaang` dsea` nicuó"~gui'r jnea~ iihuíí; co' jalé"~ e güi"~ e quiée~ la lana cuo' li~ e jmóo'o lajíi'~ e iing~ Fí`naa' Dsea` Jmáanḡ.

18 Joba' dsea` rú"naa', nimíi"~i Fí`naa' Dsea` Jmáanḡ e ni'ír~ güea"~ quiá'r~ jee~ 'ná'. Jo lajøb 'né~ lí~.

Jo lanab jíi' fé"~ jí` quiá"~ Paa~ e catínḡ jalénḡ dsea` quiá"~ Dsea` Jmáanḡ i seeng` fí' li~ së" Galacia.

**Júu 'mí e cacuo fidiée
New Testament in Chinantec, Comaltepec
(MX:cc0:Chinantec, Comaltepec)**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Comaltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Comaltepec [cc0], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Comaltepec

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
30c6f873-0dee-5863-8883-ba3c5eaa988c